

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

HOEK P.CZN. HOOFT-
LAAN/STRATUMSEDIJK

TE EINDHOVEN

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek hoek P.Czn. Hooftlaan/Stratumsedijk te Eindhoven

Opdrachtgever	BPD Ontwikkeling Kronehoefstraat 72 5622 AC Eindhoven
Rapportnummer	12739.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	29 juli 2021
Vestiging	Limburg Rijksweg Noord 39 6071 KS Swalmen 088 - 5001600 swalmen@econsultancy.nl
Opsteller	
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	4
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	7
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	9
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van BPD Ontwikkeling opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de P.Czn. Hoofthoof, Stratumseind en Bomanshof te Eindhoven.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling op de locatie en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in 2020 op de onderzoeks-locatie heeft uitgevoerd (rapport 12739.001, d.d. 15 juli 2020).

Uit de quickscan is gebleken dat, om de effecten van de ingreep te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming, ten aanzien van vaste rust- en verblijfplaatsen van de vleermuissoorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis meer informatie noodzakelijk is. Op basis van het aanvullend ecologisch onderzoek is beoordeeld of er bij de uitvoering van de werkzaamheden sprake zal zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (5.368 m²) betreft drie gebouwcomplexen gelegen aan de P.Czn. Hoofthlaan, Stratumsewijk en Bomanshof, in het zuidelijk deel (Oud-Stratum) van de binnenstad van Eindhoven. In figuur 1 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 161.740, Y = 382.525.

Figuur 1. Ligging onderzoekslocatie (zwart omlijnd) en de directe omgeving.

De onderzoekslocatie betreft een monumentaal pand en twee kantoorgebouwen. Het meest oostelijk gebouw betreft het monumentale pand, gelegen aan de Stratumsewijk 28A. Dit gebouw is voorzien van een zadeldak met leistenen dakpannen en is in de huidige situatie in gebruik door Diagnostiek voor U. Het meest noordelijke pand is een kantoorgebouw dat is gelegen aan de P.Czn. Hoofthlaan 12 en 14. Dit pand bestaat uit meerdere verdiepingen en is voorzien van een plat dak. Het pand wordt momenteel verhuurd aan derden. Aan de zuidoostzijde van de onderzoekslocatie, aan het Bomanshof 6, bevindt zich eveneens een kantoorpand. De bouwhoogte van dit pand varieert van één tot drie verdiepingen met een plat dak. Het buitenterrein is grotendeels verhard met klinkers en in gebruik als parkeerplaats. Een klein gedeelte is in gebruik als (sier)tuin.

Voor een verdere impressie van de onderzoekslocatie middels foto's die genomen zijn tijdens het veldbezoek op 18 juni 2020 wordt verwezen naar het rapport van de quickscan Wet natuurbescherming (rapport 12739.001, d.d. 15 juli 2020).

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens om de gebouwen aan de P.Czn. Hooftlaan nr. 12 en 14 en Bomanshof nr. 6 te slopen en te vervangen voor nieuwbouw. Het monumentale pand met bijbehorende koetshuis aan de Stratumsedijk 28A blijft behouden.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in 2020 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 12739.001, d.d. 15 juli 2020) blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming, er ten aanzien van vleermuizen meer informatie is benodigd:

- De bebouwing op de onderzoekslocatie is geschikt als verblijfplaats voor gebouw bewonende vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen in de vorm van (onder andere) open stootvoegen die toegang verlenen tot de spouwmuren en geschikte spleten onder de ijzeren/aluminium daklijsten waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Het gehele complex is daardoor geschikt als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. De monumentale bebouwing (inclusief koetshuis) is daarnaast tevens geschikt als verblijfplaats voor de gewone grootoorvleermuis. Deze vleermuissoorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijf, kraamverblijf, paarverblijf en (massa)winterverblijfplaats. Effecten op vleermuizen zijn op voorhand dan ook niet uit te sluiten;
- De beoogde werkzaamheden kunnen derhalve leiden tot effecten op vleermuizen en mogelijk tot overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is dan ook noodzakelijk om een vleermuisonderzoek uit te voeren, om dit te kunnen beoordelen.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode augustus 2020 tot en met juli 2021 in totaal zes onderzoeksrondes uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek, dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeken in 2020 zijn uitgevoerd conform het destijds meest recente vleermuisprotocol, versie maart 2017, maar voldoen ook aan de voorwaarden uit het vleermuisprotocol versie januari 2021. Voor de onderzoeken in 2021 is gebruik gemaakt van het vleermuisprotocol versie januari 2021. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf en paarverblijf/baltsplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Voor de gewone dwergvleermuis is daarnaast nog onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van een eventuele massawinterverblijfplaats.

Het vleermuisenonderzoek is per soort verblijf uitgevoerd binnen de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van de onderzoekslocatie gebruik kunnen maken. Gedurende de periode half april tot en met half juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. In de maanden augustus en september maken vleermuizen gebruik van paarverblijfplaatsen en zijn veel soorten in de omgeving van hun winterverblijf te vinden.

Tijdens de veldbezoeken is gelet op in- en uitvliegende vleermuizen. Daarnaast is ook gelet op passerende en foeragerende vleermuizen. Tijdens de veldbezoeken in het kader van paarverblijfplaatsen is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode augustus – september produceren mannetjesvleermuizen sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing, om vrouwtjes te lokken. Tijdens de veldbezoeken in het kader van massawinterverblijfplaatsen is tevens gelet op zwermende individuen van de gewone dwergvleermuis.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid (Pettersson D240x/D200 of batscanner stereo) en een professionele batlogger (Elekon Batlogger M). Voor de onderzoeken naar massawinter- en paarverblijfplaatsen is daarnaast nog gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (FLIR Scion OTM 266). Batdetectors en batloggers zetten het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soorten) en waarbij het sonogram uitsluitel kan geven. Hierbij werd gebruik gemaakt van het analyseprogramma Batsound.

Overzicht veldbezoeken

Het onderzoek bestond uit diverse veldbezoeken. Het totaal aantal veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van vier waarnemers per veldronde tijdens de kraam-/zomerrondes en drie waarnemers per veldronde tijdens de massawinter- en paarrondes. Met zes veldrondes omtrent deze soortgroep is voldoende zekerheid verkregen over de functie van de onderzoekslocatie. Tabel I bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning vleermuisonderzoek

		2020				2021			
		augustus	september	oktober		april	mei	juni	juli
vleermuizen	tijdstip	3 x avond*		-	-	2 x avond** 1 x ochtend**			-
	datum	28 augustus, 8 en 17 september				2 juni, 6 en 23 juli			
	functie	paar/baltsverblijf en masawinterverblijf				zomer- kraamverblijf			

* Het veldwerk is uitgevoerd door drie personen.

** Het veldwerk is uitgevoerd door vier personen.

Weersomstandigheden

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 14 °C. De windsnelheid lag beneden de 5 Bft en er was geen sprake van neerslag. De weersomstandigheden tijdens het vleermuisonderzoek staan weergegeven in tabel II.

Tabel II. Omstandigheden aanvullend onderzoek vleermuizen.

Datum	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
28-08-2020	21:30 - 02:00	14 °C	Droog, 3 Bft
08-09-2020	00:00 – 02:00	18 °C	Droog, 2 Bft
17-09-2020	19:45 - 22:45	14 °C	Droog, 3 Bft
02-06-2021	21:47 - 00:17	26 °C	Droog, 2 Bft
06-07-2021	21:56 - 00:26	17 °C	Droog, 2 Bft
23-07-2021	02:48 - 05:48	14 °C	Droog, 2 Bft

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

Zomerverblijfplaatsen

Tijdens de veldrondes is de onderzoekslocatie onderzocht op aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuissoorten. In totaal zijn in de bebouwing drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en één zomerverblijfplaats van de laatvlieger aangetroffen. Hieronder volgt een beschrijving van de aangetroffen verblijfplaatsen:

- Tijdens de avondronde op 2 juni zijn vier tot zes gewone dwergvleermuizen waargenomen welke het gebouw aan de Vondellaan nr. 6 herhaaldelijk aantikten aan de oostzijde net onder de daktrim. Ook aan de noordwest kant van het gebouw zijn tijdens deze avondronde vier tot zes gewone dwergvleermuizen waargenomen die de muur onder de daktrim herhaaldelijk aantikten. Deze waarnemingen duiden op de aanwezigheid van twee zomerverblijfplaatsen, één aan de oostzijde en één aan de noordwestzijde van de bebouwing aan de Vondellaan nr. 6 (zie figuur 2). Als invliegopening kunnen zowel ruimte onder de daktrim als open stootvoegen worden gebruikt, waardoor vleermuizen geschikte verblijfplaatsen onder het dak of in de spouw kunnen bereiken.
- Tijdens de avondronde van 6 juli is een laatvlieger waargenomen die kort na elkaar uit- en invloog naast de regenpijp op de schoorsteen van het gebouw aan de Vondellaan 6 (zie figuur 2). Dit duidt op aanwezigheid van een zomerverblijfplaats van de laatvlieger op deze locatie.
- Tijdens de ochtendronde op 23 juli zijn tot slot nog twee invliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen tussen het kozijn en de bakstenen gevel aan de zuidwestgevel van de bebouwing aan de P.Czn. Hooftlaan 14 (zie figuur 2). Het betreft op deze locatie één zomerverblijfplaats met twee gewone dwergvleermuizen.

Paarverblijfplaatsen

Tijdens de vleermuisrondes in de paarperiode op 28 augustus en 8 en 17 september zijn duidelijk baltsroepen waargenomen van de gewone dwergvleermuis. Er was één gewone dwergvleermuis die duidelijk baltsgedrag (sociale geluiden) vertoonde. Deze vleermuis vertoonde binding met de naastgelegen bebouwing aan de Vondellaan 11. Het kan echter niet worden uitgesloten dat dit individu ook gebruik maakt van de bebouwing binnen de onderzoekslocatie. Om deze reden wordt ervan uitgegaan dat de aangetroffen zomerverblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie tevens dienstdoen als paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis.

Kraam- en (massa)winterverblijfplaatsen

Een kraamverblijfplaats is niet aangetoond binnen de onderzoekslocatie. Wel zal worden uitgegaan van de aanwezigheid van winterverblijfplaatsen van een of enkele individuen. Gezien het lage aantal dieren dat is waargenomen zal het niet om een massa winterverblijf gaan, maar om een verblijfplaats van één of enkele dieren. Bovendien zijn geen zwermlocaties aangetroffen binnen de onderzoekslocatie. Zwermlocaties zijn een indicatie dat op die locatie mogelijk een massa winterverblijfplaats aanwezig is.

Een winterverblijfplaats is moeilijk aan te tonen, maar een winterverblijfplaats functie kan niet worden uitgesloten zodra een andere verblijfplaatsfunctie wordt aangetoond, hetgeen in deze situatie voor meerdere individuen het geval is. Derhalve kan ervan worden uitgegaan dat de aangetroffen zomer- en paarverblijfplaatsen tevens een functie hebben als winterverblijfplaats voor één of enkele individuen.

Verblijfsfunctie buiten de onderzoekslocatie

Tijdens de veldbezoeken in de paarperiode vertoonde een baltsende gewone dwergvleermuis binding met de bebouwing aan de Vondellaan 11. Tevens zijn tijdens de ochtendronde op 23 juli aan de overzijde van de straat aan de Bomanshof, aan de westgevel van de flat, circa twee tot drie aantikkende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Hierdoor kan worden aangenomen dat op deze locatie een verblijfplaats aanwezig is. Door de onderlinge afstand tot deze verblijfplaatsen in de omgeving en de aard van de voorgenomen plannen is verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen in de buurt van de projectlocatie echter uit te sluiten.

Foeragerende / passerende vleermuizen

Op en rondom de onderzoekslocatie zijn tijdens alle veldbezoeken foeragerende en passerende gewone dwergvleermuizen en een incidentele laatvlieger waargenomen. De gewone dwergvleermuizen maakten vooral gebruik van het groen (bomen) om te foerageren. Het aanbod van foerageermogelijkheden zal door de voorgenomen plannen echter niet in het geding komen. In de directe omgeving van de onderzoekslocatie is meer geschikt foerageerhabitat aanwezig in de vorm van de vele siertuinen en openbaar groen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, waarmee het voorkomen van een vliegroute kan worden uitgesloten. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vliegroutes is niet aan de orde.

Figuur 2. Aangetroffen zomer-, paar- en milde winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis (gele stippen) en locatie van aangetroffen zomer- en mogelijk milde winterverblijfplaats van de laatvlieger (rode stip).

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrictlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. De verboden handelingen die van toepassing zijn op de vleermuizen betreffen het opzettelijk verstoren, doden of vangen van de dieren en het beschadigen of vernielen van de rust- en voortplantingsplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen, maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

De voorgenomen plannen leiden tot verstoring en het mogelijk verloren gaan van drie zomer- paar- en milde winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en een zomer- en mogelijk milde winterverblijfplaats van de laatvlieger. Dit leidt tot overtreding van artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen dienen, middels een ontheffingsaanvraag, te worden voorgelegd bij de provincie Noord-Brabant.

De maatregelen die de betreffende functionaliteit zullen behouden zijn in te delen in de volgende vier stappen:

- a. het tijdig aanbieden van 12 alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van vleermuiskasten of inbouwkasten als tijdelijke overbrugging van de werkzaamheden voor de aangetroffen zomer-, paar en milde winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Voor de aangetroffen verblijfplaats van de laatvlieger is maatwerk aan de orde, omdat dit een soort is die slechts zeer zelden gebruik maakt van vleermuiskasten. De benodigde mitigatie voor deze soort dient daarom in overleg met een ecologisch deskundige te worden bepaald.
- b. de betreffende verblijfplaatsen voordat ze worden aangetast ongeschikt maken voor vleermuizen in de cumulatief minst gevoelige periode.
- c. controleronde op de afwezigheid van vleermuizen na ongeschikt maken;
- d. in de nieuwe situatie tenminste 12 duurzame verblijfsmogelijkheden voor de zomer-, paar en milde winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis creëren, bijvoorbeeld door middel van inbouwkasten, of het toegankelijk maken van het dak en/of de spouw. Voor de laatvlieger kan bijvoorbeeld de spouw toegankelijk worden gemaakt (tussenruimte van 25 mm).

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van BPD Ontwikkeling een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de P.Czn. Hooftlaan, Stratumsedijk en Bomanshof te Eindhoven.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling op de locatie en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in 2020 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 12739.001, d.d. 15 juli 2020).

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens om de gebouwen aan de P.Czn. Hooftlaan nr. 12 en 14 en Bomanshof nr. 6 te slopen en te vervangen voor nieuwbouw. Het monumentale pand met bijbehorende koetshuis aan de Stratumsedijk 28A blijft behouden.

Conclusies

De voorgenomen werkzaamheden leiden tot verstoring en het verloren gaan van drie zomer- paar- en milde winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en een zomer- en mogelijk milde winterverblijfplaats van de laatvlieger. Ten behoeve van de voorgenomen plannen zullen maatregelen genomen moeten worden om negatieve effecten te voorkomen en de functionaliteit van deze verblijfplaatsen te garanderen. Deze maatregelen bestaan uit het realiseren van tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen, versturende werkzaamheden uitvoeren buiten de gevoelige periodes voor desbetreffende soorten en het realiseren van nieuwe permanente voorzieningen voor de aangetroffen soorten en functies. Maatregelen dienen te worden vastgelegd in een activiteitenplan en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant, middels een ontheffingsaanvraag.

Algemene zorgplicht en broedseizoen

Gedurende de werkzaamheden dient te allen tijde de algemene zorgplicht in acht te worden genomen. Eventueel ten tijde van de werkzaamheden op de onderzoekslocatie aanwezige dieren dienen de mogelijkheid te krijgen om weg te komen. Het verwijderen van materialen als stenenstapels, takkenhopen en bladeren dient buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust plaats te vinden. Daarnaast moet er voor algemene broedvogels rekening gehouden worden met het broedseizoen.

Econsultancy
Swalmen, 29 juli 2021

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

